

Forberedende oppgaver til kurs i global helse

Hver deltager velger ett av de tre temaene under (A, B eller C).

Send beskjed til Ingvild.Fjeldheim@fhi.no om valg av oppgave innen utgangen av fredag 20/10, slik at vi kan dele dere inn i grupper i forkant av oppstartsmøtet 23/10. På oppstartsmøtet vil vi utpeke en sekretær i hver gruppe som tar ansvar for videre koordinering (dere kan selvsagt bytte innbyrdes ved behov).

I tiden etter oppstartsmøtet skal hver gruppe sammenstille en presentasjon som skal legges frem på kurssamlingen i mars, basert på deres funn og vurderinger. For å unngå for mye overlapp mellom presentasjonene, kommer dere til å bli tildelt spesifikke kulepunkter innenfor den oppgaven dere har valgt, - som dere har ansvar for å presentere. Det forventes likevel at gruppen setter seg inn i hele oppgaven. Mer informasjon om dette kommer på oppstartsmøtet. Stoffet kan presenteres som dere vil; powerpoint, debatt, skuespill, kahoot, the sky is the limit. Den eneste begrensningen er tid; **10 minutter per gruppe**, slik at det også blir tid til diskusjon.

Oppgave A: Fremtidens folkehelsestrusler og konsekvenser

Pandemien viste oss hvor sårbar en immunologisk naiv verden er, i møte med svært smittsomme mikrober med god spredningsevne. Særlig hvis vi ikke har noe å beskytte oss med. Antimikrobiell resistens (AMR) seiler opp som en av de virkelig store bekymringene for folkehelsen.

- 1) AMR omtales i litteraturen som et 'wicked problem', hva er det ved AMR som gjør det så komplisert og potensielt truende?
- 2) I hvilken grad er AMR-trusselen ulik på tvers av landegrenser (inkl. mellom høyinntektsland og lavinntektsland), og hvilke fellestrekk finnes? (Stikkord; diagnostiske verktøy, forskrivningspraksis, incentiver for forskrivning).
- 3) Hva styrer prioritering innen forskning og utvikling av nye generasjoner antibiotika globalt.
- 4) Hvordan fortoner AMR-krisen seg hjemme i Norge
- 5) Korona-pandemien har bidratt til innovasjon og initiativ som kan være positive for den globale folkehelsen på sikt. Kan dere komme med noen eksempler?
- 6) Pandemien og geopolitiske forhold som krigene i Ukraina og Midt-Østen representerer globale sikkerhetstrusler. Er det noen likheter mellom hvordan de slike hendelser påvirker den globale helsen? Hvem er mest utsatt?

Oppgave B: FNs bærekraftsmål & Kvinners og barns helse

18-19. september 2023 ble FNs andre toppmøte om bærekraftsmålene (Sustainable Development Goals, SDG) avholdt i New York. Åtte år er gått siden De forente nasjoner kom til enighet og vedtok 17 hovedmål og 169 delmål som en felles arbeidsplan for å utrydde fattigdom, bekjempe ulikhet og stoppe klimaendringene. Tidsperspektivet for arbeidet var 15 år. Nå er vi halvveis.

Blant bærekraftsmålene er mål nummer 3 ofte referert til som 'helsemålet': «Sikre god helse og fremme livskvalitet for alle, uansett alder».

- 1) 21. september ble det avholdt et høynivåmøte i FN om Universell helsedekning. <https://www.uhc2030.org/un-hlm-2023/> Hvordan ligger vi an med helsemålet?
- 2) Koronapandemien var en effektiv vekker og viste hvor gjensidig avhengige vi er av andre lands innsats og prioriteringer innen helse, samt hvordan arbeidet med 'helsemålet' vever

seg inn i arbeidet med de øvrige 16 bærekraftsmålene. Kan dere komme med konkrete eksempler som understøtter uttrykket «ingen er trygge før alle er trygge»?

Bedre helse for kvinner, barn og unge er viktig for de fleste områder innen utvikling, og arbeidet med dette vil påvirke verdens mulighet til å nå FNs bærekraftsmål innen 2030.

- 3) I 2016 lanserte WHO en ny [strategi for kvinners, barns og ungdoms helse](#) for perioden frem til 2030, som skal bidra til å sikre overlevelse og muligheter for økonomisk og sosial utvikling: Hva innebærer denne strategien, hvordan ligger vi an i forhold til målsetningene?
- 4) Kvinne- og barnehelse har gjennom 2000-tallet vært én av de høyest prioriterte oppgavene i norsk bistand. Gi noen eksempler på hvilken rolle norske aktører har spilt innen feltet.
- 5) Et av regjeringens prioriterte områder er å støtte tiltak for familieplanlegging og tilgang til trygge aborter. Hvor er vi i 2023 når det gjelder tilgang til trygg abort globalt, og hvilke tendenser ser vi?
- 6) De landene som har høyest mødredødelighet er også de som har størst mangel på kvalifisert helsepersonell. I 2015 lanserte WHO et [rammeverk for planlagt og regulert task shifting innen abortomsorg](#) for å bedre utnytte tilgjengelige ressurser. Hva kjennetegner begrepet task shifting (oppgaveglidning), og på hvilken måte er det satt i system? Bruk gjerne abortomsorg som eksempel.

C. Migrasjonshelse

Fagfeltet migrasjonshelse handler om hvordan migrasjonsprosesser og migrantbakgrunn kan påvirke helsetilstand og forekomst av sykdom, tilgang til helsetjenester og kvalitet på helsehjelp

- 1) Hva kjennetegner nyankomne migranternes helsesituasjon og behov for helsehjelp?
- 2) Hvilke barrierer kan hindre tilgang til helsehjelp for ulike migrantgrupper?
- 3) Hva kan redusere misforståelser og øke tilliten i kommunikasjonen når man ikke deler språk- og kulturbakgrunn?
- 4) I pasientrettighetslovens § 3-5 står det: «Informasjonen skal være tilpasset mottakerens individuelle forutsetninger (...) Helsepersonellet skal så langt som mulig sikre seg at pasienten har forstått innholdet og betydningen av opplysningene.» Hva ligger i begrepene individuell og systemrettet helsekompetanse og hvorfor er det viktig?
- 5) Nevn eksempler som illustrerer problemstillingene over.